

Høringsuttalelse til – HØRING – Forskrift om rammeplan for samiske grunnskolelærerutdanninger ved Samisk høyskole

Vi viser til høring sendt ut 10.12.2009 om forskrift om rammeplan for samiske grunnskolelærerutdanninger ved Samisk høyskole. Medlemmene av Utdanningsforbundet, arbeidsplass Samisk høyskole, ønsker med dette å oversende våre synspunkter til høringsutkastet.

Vi er fornøyd med at samisk lærerutdanning får en egen forskrift om rammeplan. Dette fordi det gir muligheter for å gi fremtidige samisktalende grunnskolelærere en god utdanning som forberedelse til å virke som grunnskolelærer i henhold til Kunnskapsløftet – Samisk, og i samiske områder. Dette synliggjør også de behov samiske skole har for å få en lærerutdanning som er tilpasset deres behov. Dette er også et skritt videre for å utvikle en felles skandinavisk grunnskolelærerutdanning for samer.

Vi foreslår at navnet på forskriften endres til ”**Nasjonal** forskrift om rammeplan for samiske grunnskolelærerutdanninger for 1.-7. trinn og 5.-10. trinn ved Samisk høyskole”. Dette fordi vi ønsker at også navnet viser at dette er en nasjonal forskrift på lik linje med den norske rammeplanen for grunnskolelærerutdanningene.

Forskriften bør også presisere at Samisk høyskole har et overordnet nasjonalt ansvar for samisk grunnskolelærerutdanning. Samisk høyskole har i flere andre dokumenter fått stadfestet at høyskolen har et overordnet ansvar, blant annet ved at den allerede har fullmakt til å godkjenne rammeplan for samisk lærerutdanning.

Angående punktet om “*Samisk grunnskolelærerutdanning skal, så langt det er mulig, ha samisk som undervisningsspråk.*”, ønsker vi dette endret til at “**Samisk grunnskolelærerutdanning skal ha samisk som hovedundervisningsspråk.**”

Uttrykket “så langt det er mulig”, vil kunne føre til at det blir lettere å velge andre språk enn samisk som undervisningsspråk, under dekke av praktiske eller økonomiske grunner. Norsk grunnskolelærerutdanning har norsk som hovedundervisningsspråk, og der har det ikke vært nødvendig med argumentasjon for hvorfor norsk skal være hovedundervisningsspråk. Dette skal heller ikke være nødvendig for samisk grunnskolelærerutdanning. Derfor bør heller ikke i samisk grunnskolelærerutdanning være et dårligere vern for samisk som undervisningsspråk.

Situasjonen for Samisk høyskole er at den tilbyr lærerutdanning også for finske og svenske lærerstudenter. Derfor legger vi vekt på at kravene for samisk grunnskolelærerutdanning er likeverdig med nasjonale lærerutdanninger både i Norge og i de andre landene. Forskriften må ikke gi dårligere vilkår for samiske lærere til å virke i både samiske og nasjonale skoler. Derfor går vi inn for at studentene skal ha norsk som fag i grunnskolelærerutdanningen. For studentene som kommer fra Sverige og Finland, går vi inn for at studentene de skal kunne ha svensk eller finsk som obligatorisk fag i stedet for norsk. For eventuelle russiske lærerstudenter, må modellen kunne tilpasses slik at de også får godkjent lærerutdanningen.

Vi ser at samisk er obligatorisk fag for grunnskolelærerutdanningen på 1.-5.trinn, men ikke for grunnskolelærerutdanningen for 5.-10. trinn. Vi ønsker at samisk blir et obligatorisk fag også for grunnskolelærerutdanningen for 5.-10. trinn. Samisk er i en minoritetspråksstilling i hele det samiske området og har en svak stilling på mange språkdømer i samfunnet. Dette gir også lærere på høyere trinn utfordringer for å styrke og utvikle bruk av samisk språk, både i skolen, i de enkelte fag og for samfunnet forøvrig. På grunn av blant annet den samiskspråklige læremiddelsituasjonen må også lærere på høyere trinn få redskaper til å utvikle terminologi i fagene og ha faglig kompetanse til å bruke språket på andre måter enn for eksempel norske lærere som har et rikt læremiddeltilfang på norsk. Dette gir en mindre valgfrihet for de samiske lærerstudentene, men for å styrke samisk språk i skolen, må lærerne få en utdanning som imøtekommer de krav de senere møter i yrket.

De samiske lærerne må også få et bevisst forhold til flerspråklighet og flerkulturelt perspektiv i undervisningen. Derfor foreslår vi å legge til et punkt i **Felles læringsutbytte i begge utdanningsløp**, under **Ferdigheter**.

Kandidaten

- kan tilpasse opplæringen i et to-/flerspråklig perspektiv slik at målet om tospråklighet, med samisk som hovedopplæringspråk blir nådd i alle fag.

Siden samisk er i en svak stilling i mange områder, og samisk læremiddelressurser er knappe, må studentene få kunnskap og bevissthet om hvordan man kan styrke samisk språkbruk blant elevene i grunnskolen.

På side 3 i de norskspråklige forskriftene er det skrevet under Generell kompetanse, punkt 7 at "kan bidra til å **stryke** en samisk, urfolks og internasjonal dimensjon ved skolens arbeid". Er dette en skrivefeil?

For Utdanningsforbundet, arbeidsplass Samisk høgskole,

Karen Inga Eira.
Tillitsvalgt